

Miljövänner för kärnkraft
- Grundad 1988 -

Hur hanteras risker med strålning?

Man måste inse att all mänsklig aktivitet både skapar och eliminerar risker och sjukdoms-/olycks-/dödsfall. Det förekommer i debatten en rad mycket amatörmässiga "riskberäkningar" baserade på olika underlag där slutsatsen är att det utpekade är farligt. Det är dock mycket svårbedömt för en enskild verksamhet att avgöra om de eliminerade riskerna är större än de skapade. Vi kan dock säga att eftersom medellivslängden ökar så har med säkerhet det moderna samhället eliminerat fler "förtida dödsfall" än det skapat.

Dessa amatörmässiga riskberäkningar har svårt att med trovärdighet beräkna konsekvenser i antal döda, skadade etc pga långa händelsekedjor. Det krävs då att man har data från nästa ofantliga urval och att alla händelser är statistiskt oberoende. Oftast saknas tillräckligt stort urval utan sannolikheten för varje händelse är behäftad med en relativt stor felmarginal. Ofta finns det dessutom beroenden eller andra ofullkomligheter som måste behandlas i analysen. Om man ändå skulle ställa samman data och beräkna en konsekvens så har man inget att jämföra med.

Ett sätt att komma runt problemen med att kunna räkna ut ett absolut värde på något är att i stället jämföra olika alternativ. Man blir i sin analys mindre beroende av ofullkomligheter eller inbyggda fel eftersom de kan behandlas på samma sätt. Analysen resulterar också i att man kan jämföra olika alternativ.

Den bästa metoden att göra jämförelser mellan olika sätt att producera energi är Livscykelanalyser. Då kan man också räkna in antalet skadade och "förtida dödsfall" genom att sätta ett pris på "förkortad livslängd" (Så gjorde t.ex. [EU-projektet ExternE](#)). Denna och andra seriösa livscykelanalyser MFK känner till visar alla att kärnkraften hör till de sätt att producera energi som har de absolut lägsta riskerna för människors hälsa och för miljön. En bra sammanfattning av resultaten från ExternE-projektet har utarbetats av Analysgruppen (Analys.se) där ett antal diagram ger tydliga jämförelser. Se deras publikation '[Hälsorisker vid elproduktion](#)'.

Det finns också andra jämförelser t.ex. Hagerman (Statens energiverk 1989 R19; ISBN 91-38-12377-0) som jämför arbetsmiljön för ett antal kraftslag. Den visar också att kärnkraften är den minst farliga verksamheten att arbeta i.

Andra jämförelser man kan göra är att utgå från dåvarande SSI:s bedömning att strålningen från den svenska kärnkraften kan ge högst något extra cancerdödsfall om året i Sverige. Med så likvärdiga beräkningsmetoder som möjligt har naturvårdsverket i rapport 4224 (ISBN 91-620-4224-6) beräknat att den småskaliga vedeldningen i Sverige ger c:a 500 extra cancerfall per år varav ungefär 300 kommer att leda till förkortat liv (dödsfall).